

Éves összefoglaló jelentés

Medgyesegyháza Város Önkormányzata és Intézményeinek

2025. évi belső ellenőrzéséről

A helyi önkormányzatokról szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 119. § (3)-(4) bekezdései szerint a jegyző köteles gondoskodni a belső ellenőrzés működtetéséről a Pénzügyminisztérium által közzétett belső ellenőrzési standardok figyelembevételével.

A költségvetési szervek belső kontroll rendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII.31.) kormányrendelet (a továbbiakban: Bkr.) az ellenőrzés részletes szabályai mellett a 48. §-ában előírja az éves összefoglaló jelentések készítésének kötelezettségét. **A Bkr. 49.§ (3) bekezdése rögzíti az éves összefoglaló jelentés elkészítésének határidejét, amely a vizsgálat évét követő év február 15. napja. A Bkr. 49.§ (3a) bekezdése rendelkezése szerint az éves összefoglaló jelentést legkésőbb a zárszámadási rendelet-tervezettel egyidejűleg kell benyújtani a képviselő-testületnek.**

A Bkr. 48.§-a szerint az éves összefoglaló jelentésnek az elvégzett belső ellenőrzéseket az alábbiak szerint kell bemutatnia:

- az éves ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítésének értékelése,
- a belső kontroll rendszer szabályszerűségének, gazdaságosságának, hatékonyságának és eredményességének növelése érdekében tett fontosabb javaslatok,
- a bizonyosságot elősegítő és akadályozó tényezők bemutatása,
- a belső kontroll rendszer öt elemének értékelése,
- az intézkedési tervek megvalósítása.

Medgyesegyháza Város Önkormányzata és Intézményeinek belső ellenőrzését 2025. évben az Önkormányzat által megbízott belső ellenőr végezte a Képviselő-testület által elfogadott 2025. évi belső ellenőrzési terv alapján. A belső ellenőr a 2025. évi munkatervet a Bkr. 29. §-ának megfelelően a munkaerő-kapacitás felmérése és kockázatkezelés alapján állította össze, amelyet a Képviselő-testület a190/2024.8XII.05.) határozattal fogadott el.

A függetlenített belső ellenőrzés feladata, hogy tevékenységével segítse a szervezetet a vezetői döntések megalapozásában, a belső tartalékok feltárásában, az eszközök hatékony felhasználásában, a hiányosságok és szabálytalanságok megelőzésében, a káros következmények elhárításában, csökkentésében, a vagyoni pénzügyi helyzet megfelelő számbavételében és megállapításában.

A Képviselő-testület által elfogadott ellenőrzési terv szerint 2025. évben elvégzendő ellenőrzési feladatok az alábbiak voltak:

1. A szociális étkezés ellenőrzése

2. A START program keretében értékesítés, raktározás, anyagbeszerzés, önköltségszámítás ellenőrzése

A Jegyző, mint a Polgármesteri Hivatal vezetője felelős a belső ellenőr funkcionális (feladatköri és szervezeti) függetlenségének biztosításáért. A Polgármesteri Hivatalban a belső ellenőrzés közvetlenül a Jegyző alárendeltségébe tartozik, feladatköri szempontból a belső ellenőr az ellenőrzésen kívül más tevékenységben nem vett részt (operatív működés, tanácsadói tevékenység), tevékenységének tervezése során önállóan, az ellenőrzési program végrehajtásában befolyásmentesen járt el. A módszerek kiválasztását önállóan végezte, az ellenőrzési jelentéseket befolyástól mentesen állította össze.

A belső ellenőr szervezeti és funkcionális függetlensége biztosított volt, az ellenőrzést akadályozó tényezők nem merültek fel, az ellenőri munkát támogató technikai feltételek rendelkezésre álltak.

Az ellenőrzési tervben, valamint annak módosításában foglaltak maradéktalanul megvalósultak.

A belső ellenőrzési jelentések a Belső ellenőrzési Kézikönyvben előírt tartalmi és formai követelmények figyelembevételével készültek el.

A belső ellenőrzés a programfegyelmet betartva, jogszabályi hivatkozást is tartalmazó megállapításokat, következtetéseket tett, és a vezetés számára hasznosítható javaslatokat fogalmazott meg.

A belső ellenőr és a vizsgálat alá vont költségvetési szerv, illetve az adott munkafolyamat felelősei az ellenőrzés során összehangolták a munkájukat. Minden dokumentum és programhozzáférést a belső ellenőrzés rendelkezésére bocsájtottak, ami hozzájárult az ellenőrzés hatékonyságához.

A 2025. évi belső ellenőrzés által elvégzett vizsgálatoknál sem büntető, sem szabálysértési, sem kártérítési, sem pedig fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekmény, mulasztás vagy hiányosság gyanúja nem merült fel.

Összességében elmondható, hogy az ellenőrzés által tett javaslatok végrehajtásával a belső kontroll rendszer szabályszerűsége és eredményessége növelhető, jellemzően a kontroll tevékenységek javításával.

Az összefoglaló éves ellenőrzési jelentés a jogszabályi előírásoknak megfelelően és a közzétett módszertani útmutató ajánlott előírásainak figyelembe vételével készült el.

Az ellenőrzési feladatok teljesítése:

Az **ellenőrzések jogszabályi alapjai**: az ellenőrzések a 2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról, a 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről, a 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet - az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról, valamint a 2000. évi C. törvény a számvitelről jogszabályok előírásai szerint történtek.

1. Vizsgálat

Az ellenőrzés tárgyköre:	A szociális étkezés ellenőrzése
Az ellenőrzés célja:	Annak megállapítása, hogy a 2024. évi szociális étkezés igénylése és elszámolás megfelel-e a jogszabályi előírásoknak, a kialakított eljárásrend szabályos-e, a kapcsolódó dokumentumok, nyilvántartások a belső szabályzatoknak megfelelően készültek-e el.
Az ellenőrzés típusa:	Szabályszerűségi, pénzügyi és rendszerellenőrzés
Ellenőrizendő időszak:	2024. év
Az ellenőrzés időpontja:	2025. október hó
Az ellenőrzés módszerei:	A működéssel kapcsolatos dokumentumok, nyilvántartások, számviteli bizonylatok tételes ellenőrzése, szabályzatok, szabályozottság ellenőrzése.

A belső ellenőrzés részletes megállapításai

A vizsgálat jogszabályi háttere:

A szociális étkeztetés, mint szociális alapszolgáltatást törvényi szabályozását a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény tartalmazza:

- 52. § (1) bekezdésében a szolgáltatás igénybevételére jogosultak körét állapítja meg, a (2) bekezdésben arról rendelkezik a törvény, hogy a jogosultság részletes szabályait az önkormányzat rendeletben határozza meg.
- 86.§ (1) bekezdésében az önkormányzat köteles biztosítani más alapszolgáltatás mellett a szociális étkeztetést.
- 92. § (1) bekezdés arról rendelkezik, hogy a személyes gondoskodást nyújtó ellátások térítési díjairól, a kérelmek benyújtásáról, szolgáltatás igénybevételének módjáról, a szolgáltatást fenntartó önkormányzat rendeletet alkot.

A szociális étkeztetés, mint szociális alapszolgáltatásra állami támogatás igényelhető, melyet a mindenkori költségvetési törvény szabályoz. A Magyarország 2024. évi központi költségvetéséről szóló 2023. évi LV. törvény 2. melléklete tartalmazza az ellátás (1.3.2.3. jogcím) fajlagos értékét és mutatóját, továbbá az elszámolás szabályait. Elszámoláskor az ellátásban részesülők étkeztetésre vonatkozó igénybevételi naplója alapján naponta összesített ellátottak száma osztva 250-nel az elszámolás alapját képező létszám vagy mutató.

A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokról szóló 8/2021. (VI.30.) önkormányzati rendelet vizsgálata

A belső ellenőrzés a rendelet 2024. 05.01. napjától hatályos változatát vizsgálta. A rendelet fontosabb megállapításai a vizsgálathoz kapcsolódóan:

- a 2. §-ában rögzíti, hogy a szociális feladatokkal kapcsolatos hatásköröket a Képviselő-testület, a polgármester és a Gondozási Központ vezetője gyakorolja
- az 5. §-ában a szociálisan rászorulóknak számára a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokat az Önkormányzat a Gondozási Központ útján gyakorolja.
- a 6 § (1) bekezdés a) pontjában a szociális étkeztetést, mint alapszolgáltatást rögzíti a rendelet.
- a 7.§ felsorolja azokat a feltételeket, amelyek megléte esetén az igénylő jogosult a szociális ellátásra.

A medgyesegyházi bejelentett lakcímmel, vagy tartózkodási hellyel rendelkező személyek alanyi jogon részesülhetnek az ellátásban, ha a 65. életévüket betöltötték. A 7.§ b)-d) pontjai azokat az eseteket rögzíti, amikor 65. év alatti személyek esetében orvosi javaslatra mentális, egészségügyi problémák miatt az ellátást biztosítani kell.

A 14. § azokat az eseteket rögzíti, amikor a megállapított személyi térítési díjat mérsékelni, vagy elengedni lehet. Ezt a hatáskört a Képviselő-testület magának tartotta meg. A kedvezményekkel, mentességekkel kapcsolatos kérelem a jogosult vagy az intézményvezető kérelmére indul meg.

Az étkezéssel kapcsolatos intézményi térítési díjakat a rendelet 1. melléklete tartalmazza.

2. Az Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzata

Az SZMSZ-t a Képviselő-testülete a 11/2024.(X.29.) rendeletével fogadta el. A rendelet 3. § (1) bekezdésében utal arra, hogy a polgármester átruházott hatásköreit a 3. melléklete tartalmazza. Az átruházott hatáskörök között a köztemetés, a rendkívüli élethelyzettel kapcsolatos intézkedések és meghalt személy eltemetési költségéhez való hozzájárulás létfenntartást veszélyeztetető helyzetekben szerepel. Az átruházott hatáskörök mindenyike szociális jellegű ügyekre vonatkozik.

A 34. §-a tartalmazza, hogy a Polgármesteri Hivatal látja el az Önkormányzat, az intézmények és a nemzetiségi önkormányzat pénzügyi és gazdálkodási feladatait. A rendelete 7. melléklete 43 db használt, vagy használható kormányzati funkciót tartalmaz, melyből kettőt - **az általános iskolákra vonatkozó 091220 (1-4 osztály) és a 092120 (5-8 osztály) -az Önkormányzat nem használhat, ezért a mellékletből törölni szükséges.**

3. A Gondozási Központ Alapító okirata:

A törzskönyvi adatbázis alapján az intézményt 2001. 04.01. napjával alapította Medgyesegyháza Város Képviselő-testülete. Az alapító okiratot utoljára 2024.05.14. napján módosították. Az alapító okiratban 15 db kormányzati funkciót rögzítettek, amelyből 13 db-ot használ az intézmény. A kormányzati funkciók listájában kettő cofog szerepel, melyet az intézmény nem használhat, ezek felülvizsgálata javasolt az alapító okirat következő módosításakor. Ezek a kormányzati funkciók:

013350	Önkormányzati vagyonnal való gazdálkodással kapcsolatos feladatok
013360	Más szerv részére végzett pénzügyi-gazdálkodási , üzemeltetési, egyéb szolgáltatások

4. Az intézmény szakmai programja

Az intézmény szakmai programját a Képviselő-testület a 71/2012.(III.27.) határozatával hagyta jóvá, az utolsó módosítását a 181/2025. (VII.11.) Kt. határozat alapján hagyták jóvá. Szakmai program a szervezeti egységek házirendjével együtt 103. oldalas dokumentum, amely valamennyi ellátott feladat folyamat leírását és kapcsolódó mellékleteit tartalmazza. A szociális étkeztetést tartalmazó részt a III/3 fejezet 12-16. oldalai tartalmazzák.

Az étkezéssel foglalkozó részben rögzítik, hogy a napi 100-150 adag biztosítására van lehetőség és az ételek elkészítését külső szolgáltató (Prizma-Junior Zrt) biztosítja. Aki az idősök nappali ellátás a szolgáltatást igénybe veszi, az fogyaszthatja el helyben az ebédet. Lehetőség van az ebéd személyes elvitelére és igény esetén házhoz szállítására.

A részletes feladatléírás mellett hasznos lenne az intézményi térítési díj és a személyi térítési díj fogalmának rögzítésére és az alkalmazásuk esetére is kitérni a szakmai program tárgygyal foglalkozó részében.

A szakmai program 64. oldala tartalmazza a *"Megállapodás étkezési alapszolgáltatás igénybevételére "* elnevezésű nyomtatvány mintáját. Ennek 4. pontjában - **Térítési díj fizetés** résznél részletezi az **intézményi és személyi térítési díjakról szükséges tudnivalókat.**

A szakmai program melléklete az intézmény Szervezeti és Működési Szabályzata a 104-től a 117. oldalig.

5. A Gondozási Központ Szervezeti és Működési Szabályzat (a szakmai program melléklete)

Az SZMSZ gazdálkodási jogkörökhöz kapcsolódó rendelkezéseket nem tartalmaz. Javasolt az az SZMSZ-ben rögzíteni a következőket:

- a kötelezettségvállalás, szakmai teljesítés igazolás és az utalványozás feladatok ellátására kinek van jogosultsága. **A törvény az intézményvezetőre delegálja, de akadályoztatása esetére a vezető a feladatok ellátását egy vagy több munkavállalójára bízhatja meghatalmazással.**
- A pénzügyi ellenjegyzés és érvényesítési feladatokat a pénzügyi vezető és az általa megbízott személyek végzik, de ezt a tényt is lehet rögzíteni az SZMSZ-ben

Az SZMSZ 109. oldalán táblázatban foglaltak az intézmény helyettesítési rendjét. Általánosságban rögzítették, hogy az intézményvezetőt a helyettese helyettesíti. Szükséges az intézményvezető helyettesítésére részletesen kitérni egy önálló pontban az alábbiak szerint:

- munkaügyek területén nem teljes jogkörrel, hanem **csak egyéb munkáltatói jogkörrel** (éves szabadság kiadása, eltávozás stb.) helyettesíthető,
- rögzíteni kell, mennyi ideig fennálló akadályoztatás után helyettesít az intézményvezető helyettes teljes jogkörrel (kötelezettségvállalás, munkáltatói intézkedések, költségvetési előirányzatok feletti rendelkezés stb.).
- napi operatív ügyekben a helyettesítés mértékét.

Az alapító okiratban foglalt kormányzati funkcióknak szám és elnevezés szerint meg kell egyezni az SZMSZ-ben rögzítettekkel. Az SZMSZ-ben a 15 cofog helyett 14 cofog szerepel, hiányzik a listából az alábbi kormányzati funkció, amit pótolni szükséges.

6. Gazdálkodási szabályzat

A Szabályzat 2020. 05.01. napjától hatályos, a jegyző helyezte hatályba az aláírásával. A szabályzat a Hivatal szabályzata. A 3. oldalán rögzíti, hogy a hatálya kiterjed az Önkormányzatra, az irányított intézményekre és a nemzetiségi önkormányzatokra. A hatálya alá tartozó gazdálkodók vezetői a **szabályzatot nem írták alá**, így nem is ismerték el, hogy az általuk képviselt szervezetre is alkalmazni kell. **A vezetők aláírását szabályzatban pótolni szükséges.**

A gazdálkodási jogkörök tárgyalásánál a 1.1.1. kötelezettségvállaló rész c) pontjában teljes blokkban írja le a hivatal gazdálkodással kapcsolatos feladatait. **Ezt blokkot érdemes innét kiemelni és a *Szabályzat hatálya* című rész után beilleszteni, mert a téma általános és nem kifejezetten kötelezettségvállalás témakörére utal.**

A gazdálkodási jogkörök leírása és a jogosultak beosztásának megfogalmazása a jogszabálynak megfelelő. A 6. oldalon rögzíti a szabályzat, hogy a 200.000 Ft feletti összegnél kötelező az írásbeli kötelezettségvállalás.

A szabályzat szakmai tartalma megfelelő, azonban több rendelkezés is hiányzik belőle:

- **A vezetők akadályoztatása esetére más személyeket hatalmaznak fel, vagy jelölnek ki a feladat ellátásra, ezekről egyedi dokumentumokat kell kiállítani.**
- **Az egyedi dokumentumokról nyilvántartást kell készíteni.**
- **Mind a nyilvántartásokat, mind az egyedi dokumentumokat a szabályzat mellékletében kell elhelyezni.**
- **A megismerési nyilatkozatra a szabályzattal kapcsolatba kerül munkavállalók aláírását be kell szerezni.**

7. Pénzkezelési szabályzat

A pénzkezelési szabályzat a Polgármesteri Hivatal szabályzata, 2020. 11.16-tól hatályos, a hatálya kiterjed valamennyi könyvelt gazdálkodóra. A szabályzat II. fejezet a pénzforgalmi számlák kezelésével foglalkozik. E fejezetben az alapvető hiba, hogy a számlák feletti rendelkezéseket, az aláírásokkal kapcsolatos személyek párosítását, a számlanyitásra jogosultak nevét tartalmazza a szabályzat normaszövege. **A feladatok leírása is túlzottan részletes, de a konkrét nevek elhelyezése a normaszövegben sem praktikus, mert személyi változás esetén az egész szabályzatot módosítani kell. Javasolt a II. fejezet újragondolása, a számlakezelés lényegének általános megfogalmazása. A számla feletti rendelkezéseket, az aláírásokkal kapcsolatos személyek párosítását, a számlanyitásra jogosultak nevét a szabályzat mellékletében, vagy a függelékében praktikus elhelyezni.**

A házi pénztár kezelésével kapcsolatos szabályokat a III. fejezet tartalmazza. A szabályzat nem emeli ki hangsúlyosan, hogy az egyes gazdálkodók házi pénztárait is a Hivatal pénztárosa kezeli. nem sorolja fel a gazdálkodókhoz kapcsolható főpénztárakat

A szabályzat III.2.1. és III.2.2 pontja a pénztáros és pénztáros helyettes feladatait foglalja össze, a III.2.3. pont a pénztár ellenőrt. A feladatok leírása részletes.

A III.4. pontban a pénzbeszedő helyekre vonatkozó előírások szabályozása fejezett nyitották meg azzal amegállapítással, hogy pénzbeszedési hely nem került létesítésre. **A megállapítás nem helyes, mert a könyvelt gazdálkodóknál működnek pénzbeszedő helyek, a velük**

kapcsolatos rendelkezéseket is be kell hozni a szabályzatban tekintettel annak kiterjesztett voltára.

A IV. fejezet a bankkártya használatot rögzíti konkrét nevekkal megjelölve. **A jó megoldás, ha nevek nélkül állapítják meg a kártyahasználat rendjét, a jogosultak nevét pedig a szabályzat mellékletében, vagy függelékében helyezik el.**

A szabályzat nem fókuszál arra, hogy ez egy kiterjesztett szabályzat, tehát úgy kell szabályoznia, hogy az érvényes és aktuális legyen minden gazdálkodóra, az eltéréseket külön kihangsúlyozva. **A szabályzat jelentős módosítására van szükség.** A módosított szabályzatban legyenek hangsúlyosak a az alábbiak:

- a Hivatalban kezelt pénztárak, a pénztáros köztisztviselői státusza,
- a gazdálkodóknál működő pénzbeszedő helyek felsorolása,
- A bankszámlák kezelésével kapcsolatos általános, de nem részletekbe menő szabályozás,
- A számlavezetéssel, aláírásokkal, és számlanyitással kapcsolatos konkrét nevek elhelyezése a szabályzat mellékletébe, vagy függelékébe kerüljön,
- A kártyák használatával kapcsolatos általános szabályozás, a jogosultak nevének elhelyezése a szabályzat mellékletébe, vagy függelékében kerüljön,
- A Gondozási Központ pénzbeszedőhelyeinek és gondozotti pénztárának önálló szabályzata van, ezt hangsúlyozni kell a kiterjesztett szabályzatban azzal együtt, hogy az e szabályzatnak az a melléklete. A Gondozási Központ pénzkezelési szabályzata mellékletében tartalmazza a pénzkezelők/pénzbeszedők teljes anyagi felelősségről szóló nyilatkozatait.
- A szabályzat nem tartalmazza a pénztáros a pénztáros helyettes és a pénztárellenőr teljes anyagi felelősségről szóló aláírt nyilatkozatát, melyet pótolni szükséges.
- A Gondozási Központon kívül működő valamennyi pénzbeszedő teljes anyagi felelősségről szóló nyilatkozatát is be kell szerezni a szabályzat melléklete számára.

8. A Gondozási Központ pénzkezelési szabályzata

A szabályzatot az intézményvezető helyezte hatályba 2023. 05.01. napján. A szabályzat az intézmény szakmai tevékenységével kapcsolatos pénzkezelések szabályozására készült. A szabályzat 2-3 oldala módosítást igényel, mert a Gondozási Központ saját szabályzatát nem helyezi be pontosan a gazdálkodók pénzkezelési rendszerébe. A hivatkozott két oldalnak általános leírásnak kell lennie, arra utalva, hogy az intézmény szabályzata hogyan kapcsolódik a kiterjesztett Hivatali szabályzathoz. Ennek az általános résznek az alábbiakat kell tartalmaznia az egyértelműség érdekében:

- az intézmény bankszámlájához kapcsolódó főpénztárát a Hivatal köztisztviselője kezeli,
- az intézményben pénzbeszedőhelyek működnek elnevezésük szerint fel kell sorolni azokat,
- a pénzbeszedő helyeken csak bevétel szedhető, kiadás nem teljesíthető,
- a pénzbeszedő helyek elszámolási kapcsolatban vannak az intézmény főpénztárával, melyet a Hivatalban vezetnek.
- az intézmény számára pénzmozgás az intézményi számláról és számlájára történik (befizetés és pénzfelvétel)
- az intézmény főpénztárának pénzkezelésére a kiterjesztett szabályzat érvényes

- A gondozotti pénztár forgalmát az intézmény megbízott pénzkezelője végzi , meghatározott bevételi és kiadási jogcímek mellett,
- Az intézményi szabályzat szervesen kapcsolódik a hivatali szabályzathoz, annak mellékletét képezi.

Az intézményi szabályzat bevezető, általános része térjen ki fent felsoroltakra (I. II. fejezetekben).

A szabályzat további része a speciális szakmai munkára jellemző pénzkezelést, annak feltételeit, a használatos nyomtatványok meghatározását tartalmazza. A feladatleírások részletesek és egyértelműek. A szabályzatban elhelyezték valamennyi pénzbeszedő, pénzkezelő munkatárs teljes anyagi felelősségéről szóló nyilatkozatát és a szabályzat megismerésére vonatkozó nyilatkozatát.

9. Munkaköri leírások

Benkőné Borbély Veronika gondozó munkaköri leírásának a 2025. 06.14. napján hatályos változata került bemutatásra. A munkaköri leírás részletes, főként szakmai feladatokat rögzít. A szociális étkezés szempontjából fontos feladatok ellátását tartalmazza. *Ezek: vezeti a nyilvántartásokat, vezeti az étkezés igénybevételi naplót, közreműködik a normatíva elszámolásban, beszedi és befizeti a pénztárba az étkezési térítési díjakat.* Benkőné Borbély Veronika gondozó és pénzbeszedő rendelkezik anyagi felelősségről szóló nyilatkozattal.

Héder Mária asszisztens 20 órás jogviszonnyal rendelkezik. Munkaköri leírásának a 2019.11.27. napján hatályos változata került bemutatásra. A szociális étkezés szempontjából fontos feladatai: *az étkezéssel kapcsolatos szervezési és adminisztrációs feladatok ellátása.* Héder Mária asszisztens, pénzbeszedő rendelkezik anyagi felelősségről szóló nyilatkozattal.

10. A szociális étkezés eljárásrendjének vizsgálata

Az Önkormányzat a szociális alapszolgáltatások között a Medgyesegyházán működteti a szociális étkeztetést. Az átnézett dokumentumok és a helyszínen végzett interjúk alapján az alábbi ügymenet állapítható meg a szociális étkeztetés területén:

- A rendeletben meghatározott nyomtatványok kitöltésével az arra jogosult kérelmet nyújt be az intézményvezetőnek,
- A jogosultság megállapítását követően az intézményvezető dönt az ellátás biztosításáról.
- az intézményvezető megvizsgálja a csatolt dokumentumok alapján a személyi térítési díjra való jogosultságot is.
- Határozatot hoz a döntéséről és megküldi az igénylőknek.
- Megállapodást köt az igénylővel, vagy a képviselőjével,
- A további években, ha a szolgáltatás igénylése fennáll, az ellátás folyamatossága biztosított, új igénylést nem kell kezdeményezni.
- Az intézményvezető a térítési díj változása esetén az ellátást igénylőt írásban, értesítés útján tájékoztatja az új térítési díjról.
- az étkezést igénybe vevők az ebédet az idők napközi otthonában kialakított ebédlőben, fogyaszthatják el, vagy személyes viszik el.
- Aki igényli, annak számára az étel kiszállítása biztosított a gondozók segítségével, illetve Bánkútra a tanyagondnoki szolgálat igénybevételével.

- Igazodva az szolgáltatást igénybe vevők anyagi helyzetéhez, a gondozó havonta 1-2 alkalommal szedi a térítési díjakat, nyugta adási kötelezettséggel.
- A gondozó az étkezés igénybevételi napló alapján a beszedett térítési díjakról pontos kimutatást készít, és elszámolásra átadja a főpénztárosnak.
- A kimutatás alapján a főpénztáros az étkezést igénybe vevők nevére számlát állít ki.
- A kiállított számlák alapján kerül befizetésre a beszedett bevétel havonta 1-2 alkalommal.
- Az ügyintéző havonta napra és névre bontva vezeti az igénylési naplót, ami alapbizonylata a pénztári befizetésnek s normatíva elszámolásnak.

A gyakorlatban kialakított eljárásrend megfelelő az Önkormányzat idevonatkozó rendeltében foglaltaknak, a szakmai program étkezéssel foglalkozó fejezete az eljárásrendet tartalmazza.

11. A szociális étkezést igénybe vevők személyi anyagainak vizsgálata

A belső ellenőrzés tételesen megvizsgálta a 2024. évben a szociális étkezés igénybe vevők tárggyal kapcsolatos személyi anyagát. Összesen 38 fő vette igénybe a szociális étkeztetést hosszabb rövidebb időtartamra. Valamennyi iktatott anyag tételes vizsgálata megtörtént. A megvizsgált személyi anyagok tartalmaztak minden olyan mellékletet, amely alapján a jogosultság megállapítható volt. A szolgáltatás igénybevételéről és a térítési díj mértékéről az intézmény vezetője saját hatáskörében határozatot hozott, melyről értesítette a szolgáltatás igénybe vevőjeit.

Az intézmény vezetője a szakmai programban leírta, hogy a szociális étkeztetés kapacitása a településen 100 -150 fő lehetne, az infrastruktúra erre létszámra alkalmas. A szolgáltatást igénybe vevők létszáma az utolsó 10 évben folyamatosan csökkent. A 2024. évben beírt 38 főből a normatíva elszámolás szempontjából 16 fő vette igénybe a szolgáltatást a normatíva is ez után a létszám után jár. A helyszínen lefolytatott interjú során a belső ellenőrzést azt az indoklást kapta, hogy a külső szolgáltató (Prizma-Junior Zrt) által főzött ételek minőségével az igénylők nem voltak megelégedve, ezért a településen működő vendéglátóegységek által főzött menüt veszik igénybe. Az intézményvezető éves szakmai beszámolójában mindezeket leírta. A város vezetőinek érdemes lenne a csökkenő igénybevétel okát részletesen megvizsgálni, annak érdekében, hogy a járó normatíva összegét maximalizálni tudják. Ugyanis a feladatellátás fix költségei kb. állandóak, de az állami támogatás bevételei alacsonyok, amin lehet változtatni a létszám növelésével.

A belső ellenőrzés javasolja annak megvizsgálását, hogy a külső szolgáltató szerződéséből kikerüljön a szociális étkezés feladatellátás. Az ételek megrendelést pedig helyi vendéglátóegységgel kötött szerződéssel lehetne biztosítani. Ez a változás, amennyiben jogilag lehetséges - leggyorsabban eredményez a feladatellátáshoz bevételt, mind a normatívából, mind a térítési díjakból.

A térítési díjak vonatkozásában a Képviselő testület két féle intézményi térítési díjat állapít meg.

2024. évben történt térítésidíj változások:

2024. 01-04 hónapok között:

- Helyben fogyasztással , illetve elvitellel a térítési díj: 850 Ft/adag
- Kiszállítással: 880 Ft/adag

2024.05-12 hónapok között:

- Helyben fogyasztással , illetve elvitellel a térítési díj: 1.000 Ft/adag
- Kiszállítással: 1.100 Ft/adag

12. A Gondozási Központ 2024. évi pénzügyi adatai:

A szociális étkeztetés pénzügyi teljesítésének vizsgálatához szükséges látni a Gondozási Központ 2024. évi teljesített pénzügyi adatait, melyeket a következő táblázat tartalmaz

Gondozási Központ 2024. évi beszámolójából pénzforgalmi adatok			
			forintban
Bevételek	Eredeti előirányzat	Módosított előirányzat	Teljesítés
Működési célú támogatás államháztartáson belülről			
Felhalmozási célú támogatás államháztartáson belülről			
Működési bevételek	33 985 000	41 173 297	39 170 844
Felhalmozási bevételek			
Itányítószervi támogatás	213 125 099	243 273 796	224 732 319
Előző évi maradvány igénybevétele	-	-	-
Bevételek összesen	247 110 099	284 447 093	263 903 163
Kiadások	Eredeti előirányzat	Módosított előirányzat	Teljesítés
Személyi juttatások	128 437 509	145 148 987	145 091 894
Munkadót terhelő járulékok	16 696 876	20 909 212	20 909 212
Dologi kiadások	100 480 714	117 553 219	96 617 118
Ellátottak pénzbeli juttatásai			
Egyéb működési célú kiadások	-	30 000	30 000
Beruházások	1 495 000	805 675	805 675
Felújítások			
Államháztartáson belüli megelőlegezések			
Kiadások összesen	247 110 099	284 447 093	263 453 899
Maradvány 2024. évi	449 264		

Az intézmény pénzforgalmi adatai alapján a bevételi előirányzata 92,78 %-ra kiadási előirányzata 92,62 %-ra teljesült. Mind kiadási, mind bevételi oldalon nem került felhasználásra kb. 22 Mft költségvetési előirányzat. Az irányítószervi támogatásból 18,5 Mft-ot nem utalt ki az Önkormányzat, a dologi kiadások módosított előirányzata kb. 21 Mft-tal alul teljesült. Ha a fenti megállapításokhoz hozzátesszük, hogy az intézmény mérlegében 20.952.082 Ft tárgyévi kötelezettség van nyilvántartva dologi kiadásokra, akkor az állapítható meg, hogy a fenntartó önkormányzat **nehéz pénzügyi helyzete miatt nem finanszírozta le az intézményt az elfogadott és módosított költségvetés szerint.** Az Önkormányzat hagyta, hogy az intézmény kb. 21 Mft összegű szállítói és egyéb számlát halmozzon fel. A gazdálkodásban meglévő anomália nem az intézmény gazdálkodása miatt alakult ki, hanem az Önkormányzat 2024. évi és korábbi rossz gazdálkodása miatt.

A térítési díjak módosított bevételi előirányzata az évközben rendelettel megemelt térítési díjaknak köszönhető.

A belső ellenőrzés az intézmény pénzforgalmi adataiból kiemelte a **107051 számú szociális étkeztetés** pénzügyi teljesítés adatait, abból a célból, hogy vizsgálat alá kerüljön a szociális étkeztetés fenntarthatósága. A vizsgálat adatait az alábbi táblázatok mutatják.

Bevételek	Gondozási Központ összesen	107051 Szociális étkeztetés	
	Teljesítés	Teljesítés	
Működési célú támogatás államháztartáson belülről			
Felhalmozási célú támogatás államháztartáson belülről			
Működési bevételek	39 170 844	3 965 470	
Felhalmozási bevételek			
Irányítószervi támogatás	224 732 319		
Előző évi maradvány igénybevétele			
Bevételek összesen	263 903 163	3 965 470	
Kiadások	Gondozási Központ összesen	107051 Szociális étkeztetés (könyvelt)	107051 Szociális étkeztetés (korrigált)
	Teljesítés	Teljesítés	Teljesítés
Személyi juttatások	145 091 894	3 731 758	3 731 758
Munkadót terhelő járulékok	20 909 212	548 910	548 910
Dologi kiadások	96 617 118	21 778 973	1 861 182
Ellátottak pénzbeli juttatásai			
Egyéb működési célú kiadások	30 000		
Beruházások	805 675		
Felújítások			
Államháztartáson belüli megelőlegezések			
Kiadások összesen	263 453 899	26 059 641	6 141 850

A 107151 szociális érkezés kormányzati funkció kiadási oldalán található **egy könyvelt és egy korrigált** oszlop, melyeket az alábbiak szerint kell értelmezni:

- A dologi kiadások 21.778.973 Ft teljesítése egy torzító adat, melyet erre a cofogra könyveltek. Az összegből 19.917.791 Ft egy jogerős bírósági ítélet összes költségének kifizetését tartalmazza. Az ítélet indoklásában az ítéletben megfogalmazott követelés összege a konyhai maradék étel elszállítására vonatkozó vállalkozói szerződés be nem tartása miatt keletkezett. Az Önkormányzat több évre visszamenőleg a vállalkozó számlait nem egyenlítette ki, a követelést a vállalkozó peres útra vitte, a pert az Önkormányzat elveszítette.
- A szociális étkezés szempontjából az ítélet költségeit **szabálytalanul terhelitek kifejezetten a 107051-es cofogra**. Valamennyi élelmezést biztosító intézményi kormányzati funkcióját kellett volna terhelni a kiadásnak.
- A több évre visszamenőleg előállt kötelezettséget egyértelműbb lett volna, ha az Önkormányzat utalja át és az Önkormányzat 011130 cofogjára könyvelik, mert vélhetően felső vezetői döntés volt a vállalkozóval kapcsolatos fizetési kötelezettség felhalmozása. **Az intézmény költségvetését aránytalanul terhelte a bíróság ítéletének pénzügyi végrehajtása.**
- A színezett oszlop már nem tartalmazza a jogerős ítélet miatt a dologi kiadások között lekönyvelt tételt, ami a 2024. évi állapotot tükrözné.

- A korrigált oszlopból megállapítható, hogy a kiadások 6.141.850 Ft-ban teljesült összege mellett a térítési díjakból 3 965.470 Ft bruttó bevétel realizálódott.
- A dologi kiadások 1.861.182 Ft teljesített összege csak a ténylegesen kifizetett számlákra vonatkozik. A tárgyévben teljesült, de pénzügyileg rendezetlen számlák állományát a 2024. évi mérleg tartalmazza. E tekintetben a rendezetlen számlák állománya is torzító adat az intézmény gazdálkodásában.

13. Az Önkormányzat elszámolása a szociális étkezéssel

A megalapozó felmérés és az évközi lemondások figyelembe vételével a 2024. évi elszámolás adatai a következők:

A szociális étkeztetés elszámolása a 2024. évi költségvetési törvény (2023. évi LV.törvény) 2. melléklete 1.3.2.3. 1.jogcíme alapján			
			forintban
Megnevezés	Fajlagos összeg	Mutató (igénylő)	Igényelt/ megkapott normatíva
Megalapozó felmérés 2024. 12. hó	79 610	19	1 512 590
Májusi felmérés	84 860	19	1 612 340
csökkenés		- 2	- 169 724
Októberi felmérés	84 860	17	1 442 620
csökkenés		- 1	- 84 860
2024. évi normatíva elszámolás	84 860	16	1 357 760

A megalapozó felméréskor (2023. 12. hó) 19 fő átlagos éves létszámmal terveztek, amely kétszer került csökkentésre és végül 16 fő volt az elszámolható éves létszám.

Az Önkormányzatnak a 2024. évi beszámolóban kettő szociális normatíva jogcímen visszafizetési kötelezettsége keletkezett, melyet a következő táblázat mutat be.

A 2024. évi beszámoló 11/C űrlap 08. sorában az egyes szociális és gyermekjóléti feladatok támogatása jogcím elszámolás az alábbiak szerint alakult							
Jogcím	Októberi felmérés			Elszámolás 2024. év			
	Fajlagos össz	Mutatószám	Normatíva	Fajlagos össz	Mutatószám	Normatíva	Visszafizetés
1.3.2.3.1. Szociális étkez	84 860	17 fő	1 442 620	84 860	16 fő	1 357 760	84 860
1.3.2.6.1. Időskorúak nappali intézményi ellátása	349 830	18 fő	6 296 940	349 830	17 fő	5 947 110	349 830
Visszafizetendő állami normatíva							434 690

Az önkormányzatai beszámoló 11/C űrlapján kettő jogcímen mutatható ki visszafizetési kötelezettség, mind a kettő létszámhoz kötött ún. mutatószám normatíva. a szociális étkezést **84.860 Ft visszafizetési kötelezettség terhelte.**

A normatívaigénylés és a lemondások az intézmény és a Önkormányzat részéről körültekintőek, megalapozottak voltak. Mind a két jogcímen a visszafizetés csupán 1-1 fő létszám csökkenése miatt keletkezett.

Belső ellenőrzés megvizsgálta az igénybevételi naplók beírásai alapján a havi összesítésekből előállított éves adagszámot, ami 4.099 adag volt 2024. évben. A költségvetési törvény alapján ezt a számot 250-nel kell osztani az éves átlag létszám megállapításáért. A számított szám 16,40 fő a normatíva elszámolásban 16 fő szerepel.

Az igénybevételi naplók éves adagszáma 4.099 és az elszámolt, jogos normatíva 1.357.760 Ft összeg alapján az állam $1.357.760/4.099 = 331,24$ Ft -tal támogatott egy adag ebédet.

Egy adagra vetített beleszámolás 2024. május hónaptól (ekkorra már megemelkedtek díjak a vevőnél és a szállítónál is) általános esetben.

Állami támogatás (számított): 331 Ft/adag
Vevő térítési díja bruttó: 1.000 Ft/adag
Szállító vállalási ára bruttó: 1.243 Ft/adag

A fenti kalkuláció alapján az állami támogatás és térítési díjak tudják finanszírozni a szállítói számlákat, de feladatellátáshoz személyi juttatások, járulékok és további dologi kiadások is járulnak, amit az Önkormányzat más forrásaiból kénytelen finanszírozni.

A belső ellenőrzés megvizsgálta, hogy az igénybevételi naplók és a szállítói számlákon, a szociális étkezésre vonatkozó adagszámok egyezőségét. Négy esetben nem állt fenn az egyezőség, ami éves szinten 2 adag eltérést mutat. Az eltérés nem befolyásolta a normatíva elszámolást.

Az adagszámok tárgyéven belüli havi szórása azonban arra hívja fel a figyelmet, hogy a nyilvántartások egyezőségét biztosítani kell, nagyobb figyelemmel kell eljárni.

A havonta elfogyasztott ebédeknek az alábbi egyezőségeket kell mutatni:

- az igénybevételi naplón a szolgáltatást ténylegesen igénybe vevők fogyasztása legyen feltüntetve,
- a szolgáltatóval egyeztetett heti adagszám, amely alapján a számla kiállításra kerül. egyezzen meg az igénybevételi naplók a havi adataival,
- a kiállított számlánk adag számának mind a két nyilvántartással egyeznie kell.

A teljesítés hónapjai	Beírt étkezők létszáma (fő)	Igényelt havi adagszám	A szolgáltató számláján szereplő adagszám	Pénztárba befizetett összeg (Ft)
január	29	411	411	135 255
február	26	405	405	538 740
március	27	358	358	163 780
április	26	387	387	480 400
május	29	430	430	349 360
június	26	339	160	117 370
július	25	376	341	661 830
augusztus	25	287	501	202 260
szeptember	25	273	273	243 630
október	24	294	294	239 025
november	24	274	286	511 565
december	24	265	265	291 065
2024. év összesen	25,83	4 099	4 111	3 934 280
Etkezést igénybe vevők éves átlaga		16,40		
Könyvelt térítési díj 2024-évben				3 965 470

A számla beérkezését követően az egyezőségeket vizsgálni kell, a szakmai teljesítés igazolás akkor tehető meg, ha az számlán lévő adagszám bizonyítottan teljesítésre került.

A belső ellenőrzés megvizsgálta a 2024. évi teljesítés alapján (01-12. hó) kiállított számlákon szereplő adagszámokat és a számla alapját képező hozzácsatolt nyilvántartásokon lévő adagszámot. A vizsgálat adatait az alábbi táblázat tartalmazza:

Eltérések a színezett cellában találhatók. Az intézmény befogadta a 4111 adag ebédet tartalmazó éves számlákat tehát ezt ismerte el. A számlák mellékletében lévő adagszám 4.072 db ebéd az eltérés 39 adag ebéd kb. 48.477 Ft értékben.

Az intézmény a befogadott számlák összegéből bruttó 1.804.886 Ft összegűt egyenlített ki, 3.172.895 Ft összegű befogadott számla kiegyenlítettlen maradt. A kiegyenlített számlák között korábbi évek tartozásainak kiegyenlítése is lehet.

Vásárolt ételmezés befogadott számlái 2024. évi teljesítés alapján				
Teljesítés hónapjai	Kiszámlázott adagszám	Bruttó egységár (Ft/adag)	Számla bruttó összege (Ft)	Számla melléklet szerinti adagszám
2024. január	411	1 081	444 291	364
2024. február	405	1 081	437 805	405
2024. március	358	1 243	444 994	358
2024. április	387	1 243	481 041	372
2024. május	430	1 243	534 490	429
2024. június	160	1 243	198 880	160
2024. július	341	1 243	423 863	341
2024. augusztus	501	1 243	622 743	505
2024. szeptember	273	1 243	339 339	296
2024. október	294	1 243	365 442	295
2024. november	286	1 243	355 498	286
2025. december	265	1 243	329 395	261
2024. évi összesen	4 111		4 977 781	4072
Kiegyenlített számlák összege 2024. évben			1 804 886	
Kifizetetlen számlák 2024. évben			3 172 895	

14. A szociális étkeztetés pénzügyi elszámolása, befizetések ellenőrzése

A belső ellenőrzés a szociális étkeztetés pénzügyi elszámolását az alábbiak szerint vizsgálta meg:

- a szociális étkeztetés havi naplójának név szerint és naponkénti vezetését,
- a beszedett térítési díjak befizetését a pénztárba
- a beszedett térítési díjakról kiállított számlákat,

- A naplók által rögzített adagszám és a Szolgáltató által leszámlázott adagszám egyezőségét
- A befogadott számlák összegének és a vásárolt ételmezés rovatra könyvelt adat egyezőségét
- A szociális étkeztetés pénztári és banki bizonylatolásának megfelelőségét.

A szociális étkezés térítési díjait Bekőné Borbély Veronika gondozó szedi be és készíti el az elszámolást a pénztár felé. A belső ellenőrzés a 2024. évben valamennyi pénztári befizetést megvizsgálta. A bevételi pénztárbizonylatok mellett összesítő táblázatokban mutatták ki személyenként a tárgyhavi előleget, a túlfizetések és hátralékok összegét, végül beszedett és fizetendő térítési díjat. A táblázat alapján az étkezők részére számla került kiállításra. A számlákat csatolták a pénztárbizonylathoz. A számlák első példányát a szolgáltatást igénybevevő megkapta.

Az utalványrendelet az alábbi jogosultak írták alá:

Kötelezettségvállaló, utalványozó: Mészárosné Hrubák Mária

Ellenőr: Kis-Kerekes Erika

Pénztáros: Zipperer Ildikó

Számviteli ügyintéző: Kis-Kerekes Erika

Érvényesítő: **nincs aláírva**

A bevételek beszedésének bizonylatolása szabályos a szabályzat előírásainak is megfelelő, azonban az érvényesítő aláírásáról a gondoskodni szükséges.

2. Vizsgálat

Az ellenőrzés tárgya:	A START program keretében értékesítés, raktározás, anyagbeszerzés, önköltségszámítás ellenőrzése
Az ellenőrzés célja:	Annak megállapítása, hogy közfoglalkoztatás keretében beszerzett anyagok, előállított termékek nyilvántartása, értékesítése szabályosan történik-e. Az önköltség számítása a szabályzatban foglaltak szerint történik-e.
Az ellenőrzés típusa:	Szabályszerűségi pénzügyi és rendszerellenőrzés
Ellenőrizendő időszak:	2024. év
Az ellenőrzés időpontja:	2025. október hó
Az ellenőrzés módszerei:	önkormányzati szabályzatok, belső utasítások, analitikus nyilvántartások, könyvelési anyagok, szemle, interjú.

A belső ellenőrzés részletes megállapításai

1. A feladatellátást meghatározó dokumentumok vizsgálata

A belső ellenőrzés a vizsgálat első lépéseként a szabályozási környezetet vizsgálta, hogy a megfelelően szabályozottak-e nyilvántartások, elszámolások elkészítésének, a selejtezés és a leltározás folyamatai.

A vizsgálat célja az önkormányzat közfoglalkoztatás keretében előállított termékeinek, terményeinek hasznosítása / hasznosulása, nyilvántartása, a támogatás keretében beszerzett alapanyagok felhasználása, vagyis a produktív termelés útjának, felhasználásnak vizsgálata.

A részletes értékelést alábbi szabályzatok vizsgálata előzte meg:

- Szervezeti és Működési Szabályzat
- Számviteli politika
- Eszközök és források értékelési szabályzata
- Önköltségszámítási szabályzata
- Gazdálkodási szabályzata
- Pénzkezelési szabályzata

Szervezeti és Működési Szabályzat

Egy előző vizsgálat keretében az SZMSZ vizsgálata megtörtént további észrevételek nem merültek fel.

Gazdálkodási szabályzat

Egy előző vizsgálat keretében az SZMSZ vizsgálata megtörtént további észrevételek nem merültek fel.

Számviteli politika

Hatályos 2020.11.16. napjától. A szabályzat kiterjesztett szabályzat (kivéve Roma nemzetiségi Önkormányzat) a benne megjelölt gazdálkodóra érvényes, a vezetők aláírásukkal hatályba helyezték. A számviteli politika tartalmát és szerkezetét tekintve jól alkalmazható szabályzat. A vizsgálat szempontjából alábbiakat szükséges kiemelni:

- 23. oldal: a mérleg alátámasztása leltárral az Áhsz. 22. § (1) bekezdése alapján minden évben kötelező,
- 35. oldal az Áhsz. 14. melléklet X. pontja alapján nem kell nyilvántartani az egyszeri igénybevétellel elhasználódott készleteket.

Nem tér ki a szabályzat arra, hogy a gazdálkodókra jellemző nem elhasználódó készletekből mit és hogyan kell nyilvántartani, ezért készletek nyilvántartási szabályai esetében az Áhsz. rendelkezéseit kell figyelembe venni. Az Áhsz. 12.§ (2) bekezdése alapján **készletek:**

- **vásárolt készletek (anyagok, áruk)**
- követelés fejében átvett készletek
- egyéb készletek
- növendék-, hízó- és egyéb állatok,
- befejezetlen termelés
- félkész termelés
- **késztermékek (olyan saját előállítású eszközök költségeit kell kimutatni, amelyek feldolgozott, elkészült állapotban értékesítésre várnak)**

A vizsgálat szempontjából a kiemelt bekezdések vizsgálatának van jelentősége, mert a START program keretében még nem értékesített késztermékek és vásárolt fel nem használt anyagok áruk lehetnek raktározott állapotban, ennek megfelelően értékük megjelenik a mérlegben.

A számviteli politika nem tér ki, a közfoglalkoztatás által előállított termékek nyilvántartására. A közfoglalkoztatás keretében előállított termékek, termények állami támogatás útján jönnek létre, ezért a velük kapcsolatos alapvető szabályokat rögzíteni kell,

ugyanis valakinek e döntésekről hatáskört kell biztosítani. A hasznosítás lehet szociális jellegű, értékesítés, saját felhasználás takarmányozásra, vagy helyi rendezvényekre. Szabályzatban a lehetséges változatokat (a helyi sajátságok figyelembevételével) rögzíteni szükséges, azzal együtt, hogy azok milyen dokumentációt igényelnek (Kt határozat, polgármesteri intézkedés stb.).

Eszközök és források értékelési szabályzata

Hatályos 2020.11.16. napjától. A szabályzat kiterjesztett szabályzat (kivéve Roma nemzetiségi Önkormányzat) a benne megjelölt gazdálkodóra érvényes, a vezetők aláírásukkal hatályba helyezték. A szabályzat 6-7 oldala tárgyalja a vásárolt anyagokkal késztermékekkel kapcsolatos rendelkezéseket **(az anyagok megnevezés helyett a készletek kifejezést szükséges használni).**

Vásárolt anyagok esetében a nyilvántartott vételár

1. K311 Szakmai anyagok
2. K312 Üzemeltetési anyagok
3. K123 Egyéb külső személyi juttatáshoz vásárolt áruk
4. K313 Árubeszerzés

Befejezetlen termelés félkész és termékeke, állatok esetében a Szt. 62. § (2) bekezdése szerint számított előállítási érték.

A vásárolt és saját termelésű készletek értékelésével és nyilvántartásával, konkrét megfogalmazásban nem szabályozza a közfoglalkoztatás keretében előállított termékek és termények hasznosítását és nyilvántartását. **A számviteli politikába megfogalmazottak pótlása e szabályzatban is hasznos volna.**

Pénzkezelési szabályzat:

Egy előző vizsgálat keretében az SZMSZ vizsgálata megtörtént további észrevételek nem merültek fel.

Önköltségszámítási szabályzat

A szabályzat 2017.01.18. napjától hatályos. A szabályzat bevezető részében felsorolja a hatálya alá tartozó gazdálkodókat, de a szabályzatot csak a polgármester és jegyző írta alá. **A hatálya nem terjed ki a Nemzetiségi Önkormányzatokra. A hatálya alá tartozó gazdálkodók vezetőinek is hatályba kell azt helyezni az aláírásukkal.**

A szabályzat az 1. oldalán rögzíti, hogy a hatálya alá tartozó gazdálkodók vállalkozási tevékenységet nem folytatnak, számviteli elszámolásukban a 6-os felosztást nem végeznek. A 2. oldalon jól foglalja össze a kalkulációs alapelveket. A 4. oldalon a szabályzatban rögzítették, hogy a gazdálkodók csak alaptevékenységet végeznek továbbá, hogy minden kiadás a megfelelő kormányzati funkcióra kerül könyvelésre. **A II. Részletes szabályok között tárgyalja az egyes kalkulációs egységek felsorolását és a vetítési alapok mennyiségi egységeit. A 4-5 oldalon rögzítettek felülvizsgálata szükségessé válik, mert a hatályba lépése óta újabb mezőgazdasági termékek termesztését vállalta az Önkormányzat a START program keretében.** A szabályzat az 5. oldalán rögzíti, hogy a közfoglalkoztatási program keretében előállított termékeknél az **osztókalkulációs módszert alkalmazza.**

A szabályzat 6-7 oldala tartalmazza az ajánlott kalkulációs sémát, ami a vállalkozási tevékenységet is végző szervezetekre került kialakításra. Tekintettel arra, hogy a szabályzat rögzíti, hogy a hatálya alá tartozó gazdálkodók

- nem végeznek vállalkozási tevékenységet,
- nem alkalmaznak 6-os bontást,
- továbbá minden kiadást a megfelelő kormányzati funkcióra könyvelnek

ezért a kalkulációs séma a közvetlen költségeig (6. pont) elegendő figyelembe venni.

Ezt a tényt egy mondatban szükséges rögzíteni a szabályzatban.

A szabályzat 7. oldalán rögzítik, hogy anyagköltségként a tényleges felhasznált készletérték számolható el, a 8. oldalán hogy az anyagköltséget csökkenteni kell a fel nem használt és visszavételezett anyagokkal, a keletkezett hulladékok, selejtek értékével.

A szabályzat tartalmát tekintve pontos meghatározásokat tartalmaz, segítségével a meghatározott kalkulációs egységekre vonatkozó önköltség kiszámítható.

A kellő pontossággal összegyűjtött adatokkal meghatározott egységre vonatkozó költsége azonban a START program esetében csupán tájékoztató adat és kötelező elem is a dokumentációk között. A START program nem vállalkozás keretében működik, állami támogatás tartja fennt. A mezőgazdasági program által előállított termékek értékesítése szezonális, időjárásfüggő és kereslet-kínálat alapú. **Az értékesítési egységárra általában nem jellemző, hogy magasabb összegű lenne, mint az utókalkulációval kiszámolt önköltség.**

Szükség volna egy olyan keretszabály meghatározására, amely kellő mozgásteret ad a polgármesternek vagy a Testületnek az eladási ár meghatározására. Dönthet úgy a Testület, hogy ezt a hatáskört magánál tartja, vagy a polgármesterre ruházza át. **A döntés akkor rugalmas, ha azt fogalmazza meg, hogy az adott időszakban és a helyben jellemző piaci áron kell értékesíteni a előállított terményeket.**

Az értékesítés lehetséges körülményeire és annak elrendelőjére való való utalást érdemes lenne a szabályzat egy önálló fejezetébe elhelyezni.

3. A közfoglalkoztatási tevékenység végrehajtása

A bemutatott dokumentumok és a helyszínen elvégzett interjúk alapján a Medgyesegyháza Város Önkormányzata a Mezőkovácsházi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályával a hatósági szerződéseket kötött START mintaprogramok finanszírozására és végrehajtására. A programok központi költségvetésből történő finanszírozása a következő adatok alapján valósult meg 2024. évben:

- **helyi sajátosságokra épülő közfoglalkoztatás** (önkormányzati tulajdonú ingatlanok felújítása)
- **mezőgazdasági program.** (szabadföldi növény kultúrák és fóliában termesztett zöldségfélék előállítása) maximum 39.327.743 Ft támogatással,
- **szociális jellegű program** (településüzemeltetés)

A felsorolt START programok közül a mezőgazdasági programokból származott termelés és értékesítés, ezért a belső ellenőrzés, e program végrehajtását vizsgálta meg részletesen.

Mezőgazdasági program- Növénytermesztés:

Az Önkormányzat a növénytermesztéshez 1,7115 ha saját tulajdonú földterületet használ. Ebből 0,6444 ha fóliasátras növénytermesztés, 1,0771 ha szabadföldi növénytermesztés Bánkút és Medgyesegyháza területén. A szabadföldi termesztésben első és másodvetéssel, a fóliasátras növénytermesztésben első, másod- és harmadvetéssel is hasznosítják a rendelkezésre álló területet.

A mezőgazdasági program keretében előállított termékeket értékesítik, más felhasználásra, úgy mint szociális célra, vagy saját felhasználásra szabályrendszert nem állítottak fel.

A növénytermesztésben előállított termékek hasznosulásának módjait szükséges szabályozni keretjelleggel azért, hogy a készletek csökkenését igazolni lehessen.

A program végrehajtására a hatósági szerződés alapján 1 fő munkavezető, 1 fő adminisztrátor és 10 fő egyszerű mezőgazdasági foglalkozású közmunkás státuszú munkavállaló alkalmazására volt lehetőség. A program 2024. 03.01. napjától 2025.02.25. napjáig tartott.

A belső ellenőrzés a helyszínen megvizsgálta a mezőgazdasági program alapidokumentumait. A program végrehajtása az előzetesen jóváhagyott tervek szigorú betartása mellett működik. Lépései a következők:

- Az Önkormányzat a START program elkülönített végrehajtása érdekében önálló számlát vezet e célra és a számlához kapcsolódó pénztárat is működtet.
- A START mezőgazdasági program jóváhagyása a Foglalkoztatási osztály részéről megtörténik.
- Közmunka szerződések megkötése
- Anyagbeszerzés a program végrehajtására előzetesen jóváhagyott árajánlatok alapján.
- Az évszaknak megfelelő munkaműveletek elkezdése.
- Naponta munkanapló vezetése az elvégzett feladatokról, a használt eszközökről, felhasznált anyagokról, az emberi és gépi munkaóráról. A munkanaplók vezetését a Foglalkoztatási osztály és a Minisztérium képviselője rendszeresen ellenőrzi.
- az Önkormányzat a munkabérek finanszírozására két havi előleget igényelhet utólagos elszámolásra,
- Az Önkormányzat a KTK felületen keresztül havonta rendszeresen elszámol a munkabérekkel, a befogadott és kiegyenlített számlákkal a Foglalkoztatási osztállyal.
- A jóváhagyott havi elszámolás után a járó támogatást átutalják az Önkormányzat számlájára.
- A jóváhagyott kiadások elszámolása november hónappal bezárólag megtörténik. A következő évre áthúzódó számlák csak üzemanyag számlák lehetnek a talajelőkészítési munkákhoz.

A belső ellenőrzés a helyben vezetett nyilvántartásokról a következőket tapasztalta.

Összesen négy féle növényi kultúra termesztése történt 2024. évben. **A számítógépes nyilvántartás nem volt rendszerszinten áttekinthető, de ennek ellenére a keresett adatokat tartalmazta.** A nyilvántartás figyelembe vette az Önköltségszámítási szabályzatban rögzített kalkulációs sémát és ennek alapján állapította meg az egységnyi termékre eső költséget. A kialakított struktúra növényenként, de egy oldalon (egy fülön) tartalmazta az adott növényre vonatkozó valamennyi adatot, így a munka- és üzemórákat, azok értékét, a termesztésben felhasznált anyagokat, a termeléshez felhasznált éven belül elhasználódott eszközöket (védőital, védőkesztyű, csepegtető csövek, stb.). Tartalmazta az értékesített mennyiséget, a partner nevét, a szállítólevél számát, a nettó és bruttó összeget.

A helyszíni ellenőrzés során megállapítást nyert, hogy a dokumentálásra csak a megtermelt piacképes termékek kerültek, a betakarított összes termés, a selejt, vagy megsemmisült termékek dokumentálására nem került sor.

Az értékesítésen kívül más hasznosítást nem dokumentáltak, tehát nem volt példa szociális célú kiosztásra, vagy eladhatatlan termékek felajánlásra pl. takarmányozás céljára. Saját konyhája nincs az Önkormányzatnak, így saját felhasználást sem dokumentáltak. A nyilvántartás helyes és az önköltségszámítás szempontjából történő hasznos vezetésére a program adminisztrátora rendelkezik megfelelő számítástechnikai tudással. A rendszerszintű elszámolás kialakítására azonban számviteli ismeretekre is szüksége lenne, amit a pénzügyi csoporttól várható el.

A felépítendő rendszer első adatai a termőföldről indul természetes adatokkal, majd ezek "beárazása" után az értékek a bevételeket és költségtenyezőket tartalmazó táblákba kerülnek. Az ilyen módon összegyűjtött adatok a kiválasztott növény kalkulációs sémájába kerül, ahol a rendszer kiszámolja az egységnyi termékre jutó költségeket (önköltséget).

A rendszer akkor átlátható, ha minden növényről önálló fájl készül, annyi munkafüllel, ahány féle információ, adat került összegyűjtésre. A nyilvántartás csúcán a kalkulációs sémát tartalmazó fül van. A fent vázolt eljárás alapja a termőföldnél kezdődik. Szükséges egy olyan termő területekről készült munkaműveleti összesítőt készíteni, ahol a napi munkanaplók alapján a területre lebontott bármilyen munka művelet beírásra kerül.

A rendszer kialakítására a belső ellenőrzés az alábbiakban tesz javaslatot az alkalmazandó táblázatok fejlécének és munkalapjainak megadásával:

3.1. Természetes adatok éves szintű begyűjtése területenként, növényi kultúránként a munkanaplók alapján:

Munkaműveletek összesítése adott növényi kultúrában időrendi sorrendben										
Növényi kultúra neve: pl. TV paprika										
Növényi kultúra területe (ha):										
Munkaművelet időpontja	Művelet megnevezése	Munkaóra	Gépi üzemóra	Felhasznált üzemanyag gézolaj (l)	Felhasznált benzin (l)	Felhasznált víz (m ³)	Kültetett palánta (db)	Felhasznált műtrágya (kg)	Felhasznált vegyszer, permetezősz (kg)	Betakarított mennyiség (kg, db)
pl. 2026.....	pl. szántás, talajművelés	A	B	C	D	E	F	G	H	I
Termesztési időszak adatai összesen										

3. 2. Adott növényre összegyűjtött adatokat tartalmazó fájl munkalapjainak (füleknek) tartalma

A termesztett növény (összes területre) beárazott adatai, a fülek tartalma

- munkaműveletek összesítése adott növényre (minden területre az 1. pont szerint)
- emberi munkaórák értéke (külsős is ha volt)
- üzemórák értéke a felhasznált üzemanyagok, áram és víz értékével
- igénybe vett külső szolgáltató értéke ha volt
- termesztéshez felhasznált anyagok (palánta, vetőmag, műtrágya , permetezősz, vegyszerek stb.)
- a termesztéshez felhasznált egyéb áruk (védőital, védőkesztyű, kellékanyagok, eszközök stb.)
- termés elszámolása (betakarított mennyiség, selejt, megsemmisült, értékesített, kiosztott, elajándékozott mennyiségek)
- kalkulációs sémát tartalmazó fül

Mezőgazdaságban előállított termékek költségek kalkulációs sémája		
1.	Közvetlen anyagköltség	A területen végzett gépi munkaórák energia felhasználás költsége (gárolaj, benzin, áram, víz)
	<i>Munkanaplók alapján</i>	vetőmagok, plánták költsége
		költsége
2.	Közvetlen bérköltség	Felhasznált munkaórák költsége
	<i>Munkanaplók alapján</i>	
3.	Közvetlen járulék	munkaórák járulékeinak költsége
	<i>Munkanaplók alapján</i>	
4.	Egyéb közvetlen költségek	védőruha, védőkegysztyű, védőital stb.
	<i>Munkanaplók alapján</i>	éven belül felhasználódó anyagok (pl. csepegtető rendszer, zsinór, zsákok egyéb eszközök, kellékek)
5.	Értékcsökkenési leírás	Nagy értékű eszközök esetében
	<i>Gépi munkaórák alapján</i>	
6.	Összes közvetlen költség	
Önköltség kalkuláció		
	Megtermelt mennyiség	Mértékegység
	-ebből értékesített	kg, db, q, t
	-ebből szociális célra használt	kg, db, q, t
	-ebből elajándékozott	kg, db, q, t
	-ebből selejt	kg, db, q, t
Önköltség =		összes közvetlen önköltség / megtermelt mennyiség

- Értékesítés elszámolása (eladott mennyisége tételes elszámolása számla, szállító, vagy pénztári befizetés szerint). **Egyeztetés szükséges a pénzügyi csoporttal év végén.**

Az értékesítésre szánt készletekről a program adminisztrátora készletbevételezési bizonylatot állít ki, az eladást követően pedig a dokumentálja a kiadást.

A dokumentáció akkor teljes, ha kiterjed a teljes betakarított mennyiségre. Megsemmisülés esetén elég egy feljegyzést írni, a selejt mennyiségét is be kell vételezni azzal, hogy annak a további sorsáról intézkedni kell (árcsökkentett értékesítés, szociális kiosztás, ajándékozás, takarmányozás, megsemmisítés, komposztálás stb.) A bizonylatokat, vagy a feljegyzést a program munkavezetője írja alá és a polgármester hagyja jóvá.

4. A mezőgazdasági program pénzügyi adatai, pénzforgalmi dokumentumok vizsgálata

Medgyesegyháza Város Önkormányzat a 2024 évi zárszámadásának pénzforgalmi adatait - benne a START minta programokkal az alábbi táblázat mutatja be:

Medgyesegyháza Város Önkormányzata 2024. évi teljesített pénzforgalmi adatai		
		forintban
Bevételek	Önkormányzat összesen	041237 START mintaprogram
	Teljesítés	Teljesítés
Működési célú támogatás államháztartáson belülről	708 201 201	112 746 134
Felhalmozási célú támogatás államháztartáson belülről	88 686 358	
Közhatalmi bevételek	224 094 654	
Működési bevételek	67 844 582	6 470 088
Felhalmozási bevételek	787	
Finanszírozási bevételek	890 396 077	
Bevételek összesen	1 979 223 659	119 216 222
Kiadások	Önkormányzat összesen	041237 START mintaprogram
	Teljesítés	Teljesítés
Személyi juttatások	130 952 521	72 916 494
Munkadót terhelő járulékok	11 716 695	5 362 919
Dologi kiadások	186 275 104	19 594 382
Ellátottak pénzbeli juttatásai	2 367 381	-
Egyéb működési célú kiadások	60 312 473	-
Beruházások	173 064 548	12 760 990
Felújítások	12 700 000	-
Egyéb felhalmozási célú kiadások	723 494 804	-
Finanszírozási kiadások	640 246 898	-
Kiadások összesen	1 941 130 424	110 634 785

A táblázat azt szemlélteti, hogy a 2024. évi önkormányzati teljesített kiadások és bevételek között milyen arányt foglal el a START program teljesítése bevételek 6,02 %-a a kiadások 5,7 %-a). A START programok 041237 számú kormányzati funkciója mind a három program adatait tartalmazza, az egyes programok elkülönítését munkaszámokra 2024. évben nem oldották meg. A bevételek (B4) 6.470.088Ft bruttó összege azonban csak a mezőgazdasági termékek értékesítéséből származik. **A következő években biztosítani kell a könyvelésben az egyes programok pénzügyi teljesítésének elkülönítését.**

A mezőgazdasági program tervezett és teljesített adataira a hatósági szerződés és a Foglalkoztatási osztálynak megküldött záróbeszámoló biztosított alapot a következők szerint

Mezőgazdasági program pénzügyi adatai a hatósági szerződés és a záróbeszámoló alapján		
		forintban
Bevételek	START Mezőgazdasági program adatai a hatósági szerződés alapján	START Mezőgazdasági program adatai záró beszámoló alapján
Támogatás	39 327 743	37 264 041
Értékesítés árbevétele	9 162 500	7 449 662
Bevételek összesen	48 490 243	44 713 703
Kiadások	START Mezőgazdasági program adatai a hatósági szerződés alapján	START Mezőgazdasági program adatai záró beszámoló alapján
Létszám	12	12
Béreköltségek	20 115 600	18 177 857
Járulékok	1 307 520	1 151 561
Működési költségek	7 904 623	7 904 623
Beruházási költségek	10 000 000	10 000 000
Kiadások összesen	39 327 743	37 234 041
Bevétel-Kiadás egyenlege	9 162 500	7 479 662

A záró beszámoló szöveges indoklása szerint a bérekre és járulékokra tervezett támogatás összege csökkent a munkavállalók hiányzása, keresőképtelensége, vagy jogviszony megszűnés miatt. A tervezett bevétel 9.162.500 Ft összege sem teljesült, a záró beszámolóban az értékesítésből származó bevételt 7.449.662 Ft összegben rögzítették.

5. A program végrehajtását megalapozó adatok

A mezőgazdasági program részletes tervezése a tárgyévet megelőző évben történt, a jóváhagyott tervek alapján kerül sor a hatósági szerződés aláírására, amit több táblázat, kimutatás, árajánlat alapozott meg. A hatósági szerződés mellékletei alapján a program összefoglalóját az alábbi táblázatok szemléltetik.

A program céljára igénybevett Önkormányzati tulajdonú területek						
Termesztés helye	Területe (ha)	Termesztés jellege	Dolgozók száma	Első vetés	Másod vetés	Harmad vetés
Medgyesegyháza	0,6444	kertészet, fóliasátor	5	karalábé	paprika	főzőtök
Bánkút Árpád utca	0,5000	szabadföldi	2	főzőtök	csemege kukorica	
Bánkút Baross utca	0,4205	szabadföldi		csemege kukorica	főzőtök	
Medgyesegyháza (Luther utca, Fáy utca)	0,1566	szabadföldi	4	főzőtök	főzőtök	
Összesen	1,7215		11			
A tervezett mennyiség és a bruttó árbevétel						
Növény megnevezése	Tervezett mennyiség	Tervezett saját felhasználás (konyhai, állattartás)	Tervezett szociális célú felhasználás	Tervezett értékesítés	Tervezett bruttó árbevétel (Ft)	Tervezett bruttó egységár
TV paprika (kg)	15 000	-	-	15 000	3 300 000	220
Főzőtök (kg)	17 500	-	-	17 500	1 662 500	95
Csemege kukorica (db)	30 000	-	-	30 000	2 400 000	80
Karalábé (db)	15 000	-	-	15 000	1 800 000	120
Összesen					9 162 500	

Az első táblázat bemutatja, hogy azonos területen másod- és harmadvetést terveztek, vagyis viszonylag kis területen a hatékony gazdálkodásra törekedtek a program keretén belül.

A belső ellenőrzés megvizsgálta, hogy a nyilvántartásokban rendelkezésre álló adatok - különösen a bevételek egyezősége biztosított-e a lekönyvelt adatokkal. A vizsgálathoz az adminisztrátor által rögzített adatokat a belső ellenőrzés **mérlegelés nélkül átvette**, mert a vizsgálat nem terjedt ki a munkanaplók adatainak napi szintű vizsgálatára (azokat a Foglalkoztatási osztály vizsgálja).

A START programok eredményéről az Önkormányzatoknak záróbeszámolót kell készíteni a Foglalkoztatási Osztály számára. A pénzügyi eredményt produkáló programok elszámolását el kell készíteniük a előállított megtermelt készletek mennyiségéről, felhasználásuk jogcímeiről, és az elért bevételekről.

A pénzforgalmi teljesítések adatszolgáltatása a vezetett analitikus nyilvántartások alapján történhet, melyet szükséges a lekönyvelt bevételi adatokkal is egyeztetni, konkrétan az egyezőséget biztosítani kell a könyvelés és az analitikus nyilvántartás között. Az adatszolgáltatásnak ezt az egyezőséget kell tükröznie.

A Foglalkoztatási Osztálynak megküldött beszámoló bevételi adatai és a közfoglalkoztatási kormányzati funkciókra lekönyvelt B4 működési bevételek összegét (készletértékesítés, és szolgáltatásnyújtás) az alábbi táblázat mutatja be:

A tényleges megtermelt és eladott mennyiség, valamint a bruttó árbevétel						
Növény megnevezése	Megtermelt mennyiség	Teljesített saját felhasználás (konyhai, állattartás)	Teljesített szociális célú felhasználás	Teljesített értékesítés	Teljesített bruttó árbevétel (Ft)	Számított bruttó egységár
TV paprika (kg)	15 000	-	-	13 898	3 822 757	275
Főzőtök (kg)	35 500	-	-	18 823	1 880 828	100
Csemege kukorica (db)	12 000	-	-	2 400	182 880	76
Karalábé (db)	15 000	-	-	15 000	1 563 197	104
Összesen az év végi START beszámoló szerint					7 449 662	
Tényleges bruttó árbevétel a 2024. évi költségvetési beszámoló szerint (B401+ B406)					6 459 931	
Eltérés a beszámolók között forintban					989 731	

A táblázat adataiból az alábbi megállapítások tehetők:

- A megtermelt mennyiség oszlopban nem bizonyítható, hogy ott a valóban betakarított mennyiség szerepel, mert erre vonatkozó nyilvántartás nem volt.
- A teljesített értékesítés mennyiségi adatainál a csökkenést szövegesen indokolták, de írásos feljegyzés, jegyzőkönyv a termésveszteségről, vagy értékesítési veszteségről nem állt rendelkezésre.
- Év közben a Foglalkoztatási osztályt tájékoztatták a bevételkiesésről.
- A csemege kukorica túlkínálat miatti eladatlan mennyiségének sorsáról csupán a "kidobásra került" kifejezéssel adtak tájékoztatást.
- A nyilvántartás szerinti és a záró beszámolóban is közölt bruttó 7.449.662 Ft árbevétel nem egyezett a könyvelés szerinti 6.459.931 Ft összegű bruttó árbevétellel. **Az eltérés 989.731 Ft.**
- A mezőgazdasági termelés értékesítése év végéig befejeződött, tehát a következő évre a készletek értékesítése nem húzódott át.
- Az eltérésnek két indoka lehet. 1. a pénzügyi egyeztetés hiánya, 2. átutalással kiállított számláját a vevő, vagy vevők 2024. 12.31.-ig pénzügyileg nem teljesítették.

A rendelkezésre álló nyilvántartott adatokból az egyes növényi kultúrák a szabályzat szerinti kalkulációs séma alapján összeállított önköltségeit az alábbi táblázatok mutatják be:

TV paprika kalkulációs lap						
Bevételek szállítók/számlák alapján						
Megnevezés	Tervezett mennyiség (kg)	Megtermelt mennyiség (kg)	Selejt (kg)	Eladott mennyiség (kg)	Nettó eladási ár (Ft)	Átlagár (Ft/kg)
TV paprika (0,6444 ha)	15 000	15 000	-	13 898	3 010 045	217
Közvetlen költségek munkanaplók alapján						
Megnevezés	Összeg (Ft)					
Közvetlen anyag költség	2 125 732					
Igénybevett szolgáltatások (rezszi)	61 693					
Közvetlen bér ktg	3 853 360					
Közvetlen járulék ktg	250 468					
Egyéb közvetlen ktg	-					
Értékcsökkenési leírás	-					
Közvetlen költségek összesen	6 291 253					
Egy egységre számított önköltsége (kg/Ft) eladás alapján	453					
Egy egységre számított önköltsége (kg/Ft) megtermelt mennyiség alapján	419					

Csemege kukorica kalkulációs lap						
Bevételek szállítók/számlák alapján						
Megnevezés	Tervezett mennyiség (db)	Megtermelt mennyiség (db)	Selejt (db)	Eladott mennyiség (db)	Nettó eladási ár (Ft)	Nettó átlagár (Ft/db)
Csemege kukorica (0,9205 ha)	12 000	12 000	9 600	2 400	144 000	60
Közvetlen költségek munkanaplók alapján						
Megnevezés	Összeg (Ft)					
Közvetlen anyag költség	517 792					
Igénybevett szolgáltatások (rezszi)	47 737					
Közvetlen bér ktg	517 792					
Közvetlen járulék ktg	71 294					
Egyéb közvetlen ktg	-					
Értécsökkenési leírás	-					
Közvetlen költségek összesen	1 154 615					
Egy egységre számított költsége (kg/Ft) eladás alapján	481					
Egy egységre számított költség (kg/Ft)a megtermelt mennyiség alapján	96					

Karalábé kalkulációs lap						
Bevételek szállítók/számlák alapján						
Megnevezés	Tervezett mennyiség (db)	Megtermelt mennyiség (db)	Selejt (db)	Eladott mennyiség (db)	Nettó eladási ár (Ft)	Nettó átlagár (Ft/db)
Karalábé (0,6444 ha)	15 000	16 015	-	16 015	1 230 864	77
Közvetlen költségek munkanaplók alapján						
Megnevezés	Összeg (Ft)					
Közvetlen anyag költség	1 016 182					
Igénybevett szolgáltatások (rezszi)	45 518					
Közvetlen bér ktg	407 762					
Közvetlen járulék ktg	26 505					
Egyéb közvetlen ktg	-					
Értécsökkenési leírás	-					
Közvetlen költségek összesen	1 495 967					
Egy egységre számított költsége (kg/Ft) eladás alapján	93					
Egy egységre számított költség (kg/Ft)a megtermelt mennyiség alapján	93					

Főzőtők kalkulációs lap						
Bevételek szállítók/számlák alapján						
Megnevezés	Tervezett mennyiség (db)	Megtermelt mennyiség (db)	Selejt (db)	Eladott mennyiség (db)	Nettó eladási ár (Ft)	Nettó átlagár (Ft/db)
Főzőtők (0,9205 ha)	35 500	30 283	12 000	18 283	1 480 967	81
Közvetlen költségek munkanaplók alapján						
Megnevezés	Összeg (Ft)					
Közvetlen anyag költség	2 184 247					
Igénybevett szolgáltatások (rezszi)	49 460					
Közvetlen bér ktg	1 037 222					
Közvetlen járulék ktg	67 419					
Egyéb közvetlen ktg	-					
Értécsökkenési leírás	-					
Közvetlen költségek összesen	3 338 348					
Egy egységre számított költség (kg/Ft) eladás alapján	183					
Egy egységre számított költség (kg/Ft) a megtermelt mennyiség alapján	110					

A táblázatok színezett cellái mutatják be, hogy az összes értékesítés során számított átlagos eladási egységár hogyan viszonyul a kalkulált önköltséggel. Valamennyi növényi kultúra esetében megállapítható, hogy az önköltség összege magasabb, mint az eladási egységár.

Ennek okai többretegűek lehetnek:

- A termelés hatékonysága a közmunka keretében nem tud megfelelő lenni a motiváció hiánya miatt.
- A termelésben felhasznált alapanyagok mennyisége nem volt optimális (esetleg pazarló volt).
- az időjárás tényezők hatása a szabadföldi termesztésnél
- kereslet - kínálat befolyásoló hatása (szezonális)
- a költségek nyilvántartása esetében pontatlan adatok előfordulhatnak, amin rendszerszintű nyilvántartás kialakítása tud majd segíteni.

A fenti megállapításoktól függetlenül a mezőgazdasági program a nehézségek ellenére elfogadható eredményt produkált 2024. évben. A nyilvántartások pontosabbá tételével a számszerűsített önköltségi adatok a tényleges költségeket jobban fogják tükrözni és termelés önköltségi adatai pontosabbá válnak.

A mezőgazdasági termelés önmagában is egy kockázatos tevékenység profi vállalkozók esetében is, az állam által az Önkormányzatokra delegált Start programok eredményétől igazán jó eredmény nem várható el.

Tekintettel arra, hogy a teljes mezőgazdasági program államilag finanszírozott, ezért az állam elvárása, hogy az elért pénzügyi bevételt a közfoglalkoztatás céljaira fogassa vissza az Önkormányzat.

A hatósági szerződés II. A kedvezményezett kötelezettsége fejezet 1.g.) pontja a bevételről erről így rendelkezik:

- a bevételből támogathatók a közfoglalkoztatási programok,
- a bevételből támogatható a helyben létrehozott szociális szövetkezet,

- a bevételből támogatható a támogatást lejárta követően munkaviszony keretében tovább foglalkoztatott munkavállaló bére és járuléka.

Medgyesegyháza Önkormányzata esetében a fentieket úgy kell értelmezni, hogy a bevételt nem használhatja fel saját működésnek finanszírozására, hanem közfoglalkoztatási programra, és közfoglalkoztatott munkavállalók jogviszonyának munkaviszonnyá alakítása miatt a felmerülő bér és járulék kiadásaira fordítható.

A belső ellenőrzés javasolja, hogy a fentiek mentén, a bevétel fedezetével 1 esetleg 2 fő munkavállaló alkalmazása váljon lehetővé munkaviszony keretében határozott időre, egy évre.

A munkaviszonyban történő alkalmazás kellő motiváció lehet az adott munkavállalónak (pl. munkavezető, vagy adminisztrátor) jobb termés és bevételi eredmények elérésére. A bevételt az elkülönített számlán kell tartani, ezért annak felhasználása a számlán követhető.

6. A készletek záró állományának vizsgálata

A belső ellenőrzés megvizsgálta az a Önkormányzat 2024. évi mérlegét abban is készletek záró állományát. A számviteli politika nem tér ki, hogy milyen készletek fordulhatnak elő az Önkormányzat gazdálkodásában, ezért a számviteli törvény ide vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni. Az értékelési szabályzat rögzíti, hogy a vásárolt anyagokat és a saját előállítású készleteket milyen értéken kell nyilvántartani, a mérleg sorait leltárral kell alátámasztani.

A 2024. évi mérleg tárgyévi soraiból:

30. sor B/I1 Vásárolt készletek:	TE 4.421.742 Ft
33 sor BI/4 Befejezetlen termelés, félkész termékek, késztermékek	TE 1.745.780 Ft

A mérleg soraira vonatkozóan bekért *21129 Egyéb üzemeltetési anyagok és 2321 Késztermékek* elnevezésű főkönyvi katon a következőket tartalmazta:

21129 Egyéb üzemeltetési anyagok

Dátum szerint tárgyévben a START programhoz beszerzett üzemeltetési anyagok lekönyvelt értékeit tartalmazta, ami nem helyes, mert készletként, a még használatban nem vett anyagokat kell nyilvántartani, vagy folyamatos készletkönyveléssel, vagy az állományváltozás időszakonkénti feladásával. Az Önkormányzat esetében a fel nem használt anyagok, készletek év végi feladása elegendő lenne a mérleg számára, amit leltározás előz meg. A nyilvántartandó készletekről a szabályzatokban rendelkezni kell.

A közmunka esetében ezek a készletek lehetnek fel nem használt üzemanyagok, vegyszerek, műtrágya, vetőmagok, sóder cement, homok, vasanyag stb. Leltározások és nyilvántartások megléte egyrészt kötelező, másrészt a vagyonsvédelem része. Az Önkormányzat úgy járt volna el helyesen, ha beszerzett anyagokat nem a 2-es számlaosztályba, hanem az 5-ös számlaosztályba könyveli. A fel nem használt anyagokról leltározás után feladást készít a főkönyvnek, a feladás összegével csökkentve az 5-ös számlaosztály költségeit. **A mérleg sor korrekcióját 2025. évi beszámolóban el kell végezni, melyet leltározásnak szükséges megelőznie.**

2321 Késztermékek

A mérleg sor egyenlege egymást követő két évben nem változott. a megküldött főkönyvi kartonból nem derült ki, hogy milyen késztermékeke állományát tartják nyilván ezen a soron. Az egyenleg további vizsgálatára van szükség. Az vélelmezhető, hogy korábbi évek elkészült termékei (ami nem mezőgazdasági) állományát könyvelték ide. Valószínű, hogy ez a késztermék már nem létezik, eladták, vagy felhasználták, ebben az esetben ki kell vezetni az egyenleget az állományi számlák közül.

A belső ellenőrzés álláspontja az, hogy a két főkönyvi szám egyenlege nem valós összeg, így a 2024. évi mérleg főösszege 6.167.522 Ft összeggel a valós értéknél nagyobb értéket mutat.

A belső ellenőrzés észrevételei:

1. A szabályzatokban rendelkezni kell a készletként nyilvántartandó vagyonelemokről, azok elnevezéséről nyilvántartásáról főkönyvi számlánként.
2. Rendelkezni kell arról, hogy a leltározott állomány változásáról legalább év végén feladást kell készíteni a főkönyvnek, a tárgyévet követően felhasznált nyitó készletek mozgását könyvelni szükséges.

6. Pénzforgalmi bizonylatok ellenőrzése

A banki és pénztári bizonylatokat az alábbi jogosultságokkal rendelkezők írták alá:

Pénztáros:	Zipperer Ildikó
Pénztár ellenőr:	Kiss-Kerekes Erika
Utalványozó:	Kraller József/Ruck Márton
kötelezettségvállaló:	Kraller József/Ruck Márton
Könyvelő:	Kiss-Kerekes Erika
Érvényesítő.	nincs aláírva

A készpénzes értékesítés helyi piacon nyugták kiállításával, vagy felvásárló számára számla kiállításával történt. A nyugtákat csatolták a bevételi pénztárbizonylat mellé, azonban nem volt rajtuk feltüntetve, hogy mit és milyen mennyiségben értékesítettek. A piacon nyugta ellenében történő értékesítés során a nyugtára fel kell vezetni a termék nevét és az eladott mennyiségét az összeg mellett. A pénztári elszámolás akkor teljes körű, ha a nyugtákról egy összesítő táblázat készül, a nyugta sorszámának az eladott termék nevének, mennyiségének és összegének feltüntetésével, továbbá a befizető aláírásával. **Ebben az esetben a nyugtákat csatolni nem kell a befizetéshez.** A program adminisztrátora az eladásra szánt készleteket bizonylat útján "raktárra" bevételezi, és eladás után, pedig onnét kiadja. Az egyébként jó gyakorlat fenntartása esetén a raktár kiadási bizonylatot a számlákhoz, vagy a nyugtás befizetésekhez szükséges csatolni, mert ez alapozza meg a számla vagy a nyugta kiállítását. Az eljárás továbbfejleszthető az által, hogy a folyamatos dokumentálás miatt a készletmozgások a követhetők lesznek, továbbá ismert lesz a rendelkezésre álló készlet nagysága.

A mezőgazdasági program által előállított termékek értékesítése mindig a kereslet-kínálathoz igazodik, ezért túlertermelés esetén az Önkormányzat nyomott áron értékesítheti a termékeit, amivel szemben kifogást nem lehet emelni.

Az utalványrendeleteken és a pénztár bizonylatokon az aláírások az érvényesítő kivételével rendben voltak. Az érvényesítők személyének kijelöléséről és az aláírásokról gondoskodni kell.

A készletmozgások dokumentálására nagyobb figyelmet kell fordítani, nem csak az értékesítés szakaszában, hanem a betakarítás időpontjától folyamatosan.

Összegzés:

A mezőgazdasági program pontos átlátható végrehajtása érdekében a vezetésnek több intézkedést is meg kell tennie. A végrehajtás több elemében (pl. termesztés) a körülményekhez mérten jól működik. A betakarított termékek útját szabályozni szükséges egy rendszerszintű nyomon követhető bizonylatolásával és nyilvántartásának vezetésével, amihez a program adminisztrátorának pénzügyi csoport támogatására lesz szüksége. A nem piacképes termékek, selejt, vagy túlkínálat miatt eladhatatlan termékek további hasznosításáról intézkedni kell például a polgármesternek írásban kiadott engedélyével, vagy testületi döntéssel. A további hasznosítás lehet szociális célú osztás, adományozás, felajánlás takarmányozási célra stb.

A nem hasznosítható termékek sorsáról is intézkedni kell pl. komposztálás, beszántás stb. **Az értékesítés bevételeinek a programba történő visszaforgatását a hatósági szerződés előírásainak megfelelően dokumentálni szükséges.**

Békés, 2026. február 15.

Váci Julianna
belső ellenőr